

Tursunalı Bostankulov

(1953)

Tursunalı Bostankulov, 1953 yılında Özgön ilçesinin Ana-Kızıl köyünde doğdu. Liseyi bitirdikten sonra değişik çalışmalarda bulundu. Şiirlerin

cumhuriyetler arası gazete ve dergilerde yayınladı. Moskova M. Gorkiy Edebi Enstitüsünü bitirdi. 1985 yılı "Dübürt (Gürültü)" şiir kitabı çıktı.

Şiirler

Ömür boyu bürküt salıp, añ uulap,
cürgön karı kaza boldu bir küñü.
Kala berdi koş kanatın kakkılap,
tuurundagı üyrötülgön bürkütü.

Carıktıkka birge bolup bul eköö,
bul ömürdün ısıq-suugun toyloştı.
Akırında ölüm degen köşögö,
eköön mintip acıratıp koybospu...

Cöpcönököy ömür sürüp karıya,
atak-dañkka kızıkpadı taş cargan.
Kündör bolgon kızıp alıp şarapka,
oçoguna kazan aspay aç kalgan.

Öttü mezigil kekölötö karmap Tuu.
Öttü mezigil tezdik menen ır ırdap -
kaçkanınday karışkırdın aybattuu,
kuuganınday bürküt anı şuuldap.

Emi, mına, al kez bolup kelgisiz,
Kartaygansıp közündögü caş Aalam,
Kaldı bürküt atagı çok, belgisiz,
Ömürgö okşop eesi keçee çaşagan.

***

Askalarda celbirttegen buluttu
Apakemdin cooluguna okşotup.
Bala çakta kaparga albay turmuştu,
Sezbeptirmin koyorlugun çoktotup.

Öttü cıldar karegimden tartılıp,
Karkıragay uçup ötkön cazdagı,
Eski, muñduu comok sımal aytılip,
Kübösündöy çaştıgımdın andagı.

Oşol küñüm cırgal bele bir küñdük,
Mınday tattuu, mınday kıska bolbosu...
Köz cetpegen melmildegen meykindik,
Bul kez menen bala çaktın ortosu.

Çaşaym bugün kooz şaar koynunda,
Men özümdü şaarlıkımın dep atap.
A çımında özüm şaarlık boldum da,
Bala çagım toodo çaşap kelatat.

Tañ aldında çıgıp alıp balkongo,
Karap tursam toolor kümüş, caltırak.
Meerim tögüp men kusaluu bolgondo,
Bala çagım ötkön caktan küñ çıgat.

Ömür boyu kartal uçurup avlanıp,
yaşayan ihtiyâr rahmetli oldu bir gün.
Kalakaldı iki kanadını çurparak,
tüneğindeki evcilleştirilen kartalı.

Hayatta birlikte yaşayıp bu ikisi,
Bu ömrün sıcağını soğunu paylaştı.
Sonunda ölüm adlı perde,
İkisini böylece ayırmaz mı...

Oldukça sade ömür sürüp ihtiyâr,
hiç şana şöhrete heves etmedi.
Günler oldu sarhoş olup şarapla,
ocağına kazan vurmayıp aç kaldığı.

Zaman geçti uzun süre bayrak tutup.
Zaman geçti aceleyle şarkı söyleyip;
koşması gibi heybetli kurdun,
kovalaması gibi kartalın hızla onu.

Şimdi, o zamanlar bir daha gelmez,
İhtiyâlamış gibidir gözündeki genç Alem,
Kalakaldı kartal meçhul, belirsiz,
Hayat misalî, daha dün sahibinin yaşadığı.

***

Kayalıklarda toplanan bulutu
Anneciğimin örtüsüne benzetip.
Çocuklukta umursamayıp hayatı,
Farketmemişim kavurup yakacağını.

Geçti yıllar gözümün önünden,
Karga gibi uçup geçen bahardaki,
Eski, hüznü bir masal gibi anlatılıp,
Şahiti gibi gençliğimin oradaki.

O günüm neşeli miydi bir günlük,
Böyle tatlı, böyle kısa olmayışı...
Göz yetmeyen, uzayan boşuk,
Bu zaman ile çocukluğun ortası.

Yaşıyorum bugün harika bir şehrin koynunda,
Kendimi şehirli olarak adlandırıp.
Ama gerçekte kendim şehirli oldum da,
Çocukluğum hâlâ dağlarda yaşamakta.

Tan vaktinden önce çıkararak balkona,
Seyre dalsam, dağlar gümüş renginde, parlak.
Merhametlenip, ben hasretle yandığımda,
Çocukluğumun geçtiği yerden güneş doğar.

Tunuk carık közdörümdön baştalıp,
Appak buurul tañdın körkü tartılat.
Cumşak nurlar biyiktikten taştalıp,
Kün da toogo balalıgın kaltrat.

Ömür, bakıt, ırıskıga bölönüp,
Kök asmandın carık oynop betinde,
Erteñ menen kün toolordo törölüp,
Too koynuna barıp batat keçinde.

Bilem azır cigitçilik çaşımı,
Bilbeym birok kança menin çaşaarım.
Ömür bütsö tagdırımda akırı,
Men da kündöy toogo barıp batamın...

CAŞTIK

Tokoydon çıgabız da temir colgo,
poezdge olturabız vagonu köp.
Kalışat karagaylar tereñ oydo,
telmirgen çaşıl cooluk, kızıl köynök.

Zuuldap, çimirilip döñgölögü,
alıska poezd bizdi alıp ketet.
Kapıstan ötüp ketip ömür köbü,
kündördü eseptesek cetpeyt esep.

Sagıntat çaşıl tokoy bizdi dayım.
Eñseybiz bulbul ünün tıñşagandı.
Süygönüm özgörülüp cooluktarıñ,
Köynögüñ neçen iret almaşıldı.

Al emi karagaylar bizdey bolup,
Poezdge tüşüşpödü vagonu köp.
...Başında bayagı ele çaşıl cooluk,
Üstündö bayagı ele kızıl köynök.

TOOLOR

Camınıp cayı-kışı appak çepken,
Askañar köz talıtat kökkö cetken.
Tübölük komuzçuñar möltür bulak,
Tügönbös cilaacınday küsün çertken.

Cetçüdöy eñsegenge kubatıñar,
Cıldızga koluñardı sunasıñar.
Asmandı tüşürböstön biyiginen,
Alptarday tirep, karmap turasıñar.

Bir-birin koltuktaşkan karaandarday,
Boy kerip bardık cerge taralganday,
Olturbay çaşaysıñar öcörlönüp,
Ömürdö tik turuuga caralganday.

Oo, toolor, mekendeşim, ayıldeşim.
Kartaytkan tümön-türmök kılıp çaşım.
Kötörüp deneñerdi turup turgan,
Butuñar tik turuudan talıbasın.

*Berrak aydınlık gözlerimden başlayıp,
Apak alaca tandın güzelliği yayılır.
Yumuşacık ışıklar yücelerden bırakılıp,
Güneş de dağa çocukluğunu bırakır.*

*Hayat, baht ve rızıkla sarmalanıp,
Gökyüzünün aydınlık dolaşır yüzünde,
Sabahleyin güneş dağlarda doğup,
Dağ bağına batır gider akşamında.*

*Biliyorum şimdi delikanlılık yaşımı,
Bilmiyorum fakat ne kadar yaşayacağımı.
Ömrüm bitince kaderimin sonunda,
Ben de güneş gibi dağa gider batarım...*

GENÇLİK

*Ormandan çıkarız da demir yoluna,
trene bineriz vagonu çok olan.
Kalır köknarlar derin vadide,
koyu yeşil örtü, kızıl elbise.*

*Hızla dönüp tekerleri,
tren bizi uzaklara götürür.
Ansızın geçip gider ömrün çoğu,
günleri hesaplarsak yetmez hesap.*

*Özletir yeşil orman bizi daima.
Hasret kalırız bülbül sesini duymaya.
Sevdiğim, örtülerin değişip,
Elbisen nice defalar değişti.*

*Şimdi ise köknarlar bizim gibi,
Vagonu çok olan trene binmediler.
...Başlarında eskisi gibi yeşil örtü,
Üzerlerinde eskisi gibi kızıl elbise.*

DAĞLAR

*Bürünüp yaz kış demeden apak kaftan,
Kayalıkların göz kamaştırır göğe uzayan.
Sonsuza dek kopuzcularından temiz pınar,
Çan gibi durmaksızın ezgisini çalar.*

*Yetecek gibi arzuladığınızda kuvvetiniz,
Yıldıza ellerinizi uzatırsınız.
Gökyüzünü indirmeden yükseklerden,
Alplar gibi dimdik tutarsınız.*

*Birbirini koltuklayan karaltılar gibi,
Uzanıp her yere dağılmış gibi,
Oturmadan yaşarsınız inat edip,
Hayatta dik durmak için yaratılmış gibi.*

*Ah, dağlar, hemşerim, köylüm.
Yaşlandıran bin kat ederek yaşımı.
Taşıyıp bedeninizi dik duran
Ayaklarınız dik durmaktan yorulmasın.*

APAMA KAT

Ayıldıaş el içinde oorubay tıñ,
apake alduu-küçtüü cürösünbü?
Sürötün salsın dep kat cazdırıpsıñ,
aldıñbı? Salgan elem sürötümdü.

Calbarıp cazdırıpsıñ dağı mintip:
"-Sıylaçuu bolso meni çındap eger,
cürbösun açka kalıp, arak içip,
akçaga tamak içsin aga keleer!"

Araktı köp boldu, apa, içpegenge,
süt içem sen aytkanday orduna anın.
Birok da, oşentse da uşul kezde,
ır cazıp, ırlarga mas boluudamın.

Masmın men - karmagım bar Kündü kolgo,
karabay ekenine anın ısıq.
Tüşünsöñ, apakebay, miñ ese soo,
soolordun soolorunan uşul mastık.

Köp ele oyloy berbe men cönündö,
Men cüröm el katarı aman-esen.
Abaylap den sooluguñ andan körö,
apake, oorubay cür meni deseñ.

ANNEME MEKTUP

*Köylülerinin arasında hastalanmadan sağlıklı,
anneciğim güçlü kuvvetli yaşıyor musun?
Resmini göndersin diye mektup yazdırmışsın,
aldın mı? Koymuştum içine resmimi.*

*Yalvarıp yazdırmışsın daha şunları:
"Sayıyorsa beni gerçekten eğer,
dolaşmasın aç kalıp, içki içip,
parayla yemek yesin buna yetişir!"*

*İçkiyi çok oldu anne, içmeyişim,
süt içiyorum senin söylediğin gibi onu yerine.
Ama böyle yapsam bile bu dönemde,
şiir yazıp şiirlerle sarhoş oluyorum.*

*Sarhoşum ben; tutmak istiyorum güneşi elimle,
Aldırmadan onun sıcaklığına.
Anlasana, anneciğim, bin kat ayıktır;
Ayıktan daha ayıktır bu sarhoşluk.*

*Çok düşünme artık benim hakkımda,
Ben herkes gibi sağ salım yaşıyorum.
Dikkat et sağlığına sen de öyleyse,
Anneciğim, hasta olmamamı istiyorsan.*